

INSPECTIEVERSLAG OVER DE DOORLICHTING

Niveau	SO
Instellingsnummer	46391
Instelling	K.A.
directeur	Ilse DE BAST
adres	Emiel Blangenoisstraat 2 2900 SCHOTEN
telefoon	03-658.52.31
fax	03-658.42.91
e-mail	ka.schoten@sgr3.be
website/URL	http://www.kaschoten.be
Inrichtende macht/Bestuur	Het Gemeenschapsonderwijs 960104
adres	Emile Jacqmainlaan Alhambragebouw 20 1000 BRUSSEL-STAD
Overkoepelende structuur	SG AGORA 111724
Tijdstip doorlichting	van maandag 25 mei tot donderdag 28 mei 2009
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Hubert VAN TENDELOO
Teamleden	Jo COEMAN Luc DE MAN Marc D'HOOP Hector SMEESTERS Eric SUYS
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil
Datum van bespreking met de instelling	16 juni 2009

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	3
2	RELEVANTE KENMERKEN	4
3	FOCUS VAN DE DOORLICHTING	5
3.1	Vakken en /of studierichtingen in de focus	5
3.2	Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus	7
3.3	Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus	7
4	KWALITEITSPROFIEL	8
5	RESULTATEN	10
5.1	(Leer)prestaties	10
5.2	Schoolloopbaan	16
5.3	Outcomes	16
5.4	Tevredenheid	16
6	ASPECTEN VAN DE WERKING	17
6.1	Algemeen	17
6.2	Personeel	17
6.3	Logistiek	17
6.4	Onderwijskundig	19
7	STERKTES EN ZWAKTES	24
7.1	Relevante aspecten waarin de school goed is	24
7.2	Relevante aspecten die de school kan verbeteren	24
7.3	Relevante aspecten die de school moet verbeteren	24
8	ADVIES	25
9	REGELING VOOR HET VERVOLG	27

1 INLEIDING

Van 25 tot 28 mei 2009 bezocht de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap uw instelling. Zij deed dit in het kader van haar decretale opdracht om voor de overheid toezicht uit te oefenen op de kwaliteit en de kwaliteitszorg van onderwijsinstellingen. Zij is daarbij bevoegd voor:

- de controle van het studiepeil;
- de naleving van de onderwijsregelgeving;
- de controle op de naleving van de wet op de veiligheid, het welzijn en de hygiëne.

Zij heeft niet de bevoegdheid om individuele personeelsleden te evalueren.

Het toezichtskader dat de inspectie daarvoor gebruikt is het CIPO-model:

- Context: factoren waarop de instelling weinig of geen invloed heeft (bijv. inplanting, wetgeving);
- Input: menselijk potentieel, onderwijsaanbod en materiële middelen;
- Proces: de manier waarop de instelling haar doelstellingen nastreeft;
- Output: de mate waarin de instelling haar doelstellingen bereikt.

Tijdens een doorlichting voert de inspectie volgende activiteiten uit: onderzoek en analyse van documenten en gegevens, observaties en gesprekken.

Het onderzoek mondt uit in een verslag. Dat begint met een opsomming van de relevante kenmerken van de instelling. Daarna volgt een overzicht van de kwaliteitsaspecten die onderzocht worden. De selectie daarvan gebeurt op basis van een vooronderzoek. Dan volgt de synthese in een kwaliteitsprofiel. Het volgende hoofdstuk beschrijft de resultaten. De vooraf vastgelegde procesindicatoren worden dan beoordeeld. In een conclusie worden dan sterke punten, werkpunten en dringende actiepunten opgesomd, waarna een advies aan de overheid wordt geformuleerd. Het verslag eindigt met de regeling voor het vervolgtoezicht.

Het doorlichtingsverslag resulteert in één van drie mogelijke adviezen:

- gunstig;
- beperkt gunstig;
- ongunstig.

Een gunstig advies is noodzakelijk, wil de instelling verder erkend worden en/of verder opgenomen worden in de financierings- of subsidiëringsregeling.

Het verslag moet binnen een termijn van 30 kalenderdagen na ontvangst op een personeelsvergadering integraal besproken worden.

Het verslag is openbaar en kan ongeveer drie maanden na de doorlichting geraadpleegd worden op de website van het departement onderwijs op het adres www.ond.vlaanderen.be/doorlichtingsverslagen of op www.schooldoorlichting.be.

Het verslag mag niet gebruikt worden voor publicitaire doeleinden (bijvoorbeeld met het oog op leerlingenwerving).

2 RELEVANTE KENMERKEN

- sterke verjonging van het lerarenkorps
- onstabiele leerlingenpopulatie: neveninstromers en uitstromers
- gedeeld gebruik van de schoolinfrastructuur
- méér dan twee vestigingsplaatsen
- stijging van de leerlingenpopulatie tijdens de voorbije vijf jaar

3 FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek heeft de inspectie vakken/studierichtingen en de procesindicatoren geselecteerd die in aanmerking komen voor onderzoek tijdens de doorlichting. De geselecteerde items zijn aangeduid met 'J' of met 'X'.

3.1 Vakken en /of studierichtingen in de focus

46391 - K.A. te Schoten

VOET/ VOOD	J
------------	---

VAKKEN BASISVORMING	DL-f
----------------------------	-------------

Aardrijkskunde	
Biologie	
Chemie	
Engels	
Frans	
Fysica	
Geschiedenis	J
Lichamelijke opvoeding	
Maatschappelijke vorming	
Muzikale opvoeding	
Natuurwetenschappen	
Nederlands	
Nederlands voor nieuwkomers	
Plastische opvoeding	
Project algemene vakken	J
Technologische opvoeding	
Wiskunde	

Aanbod per graad, onderwijsvorm, studiegebied en studierichting	DL-f
--	-------------

1e graad	A	
1e graad	B	
1e graad	Elektriciteit - Metaal	
1e graad	Grieks-Latijn	
1e graad	Haarzorg - Verzorging-voeding	
1e graad	Handel	
1e graad	Hout - Metaal	
1e graad	Industriële wetenschappen	
1e graad	Kantoor en verkoop - Verzorging-voeding	
1e graad	Latijn	
1e graad	Moderne wetenschappen	
2e graad ASO Algemeen secundair onderwijs	Economie	
2e graad ASO Algemeen secundair onderwijs	Humane wetenschappen	J
2e graad ASO Algemeen secundair onderwijs	Latijn	
2e graad ASO Algemeen secundair onderwijs	Wetenschappen	
2e graad BSO Handel	Kantoor	
2e graad BSO Handel	Verkoop	
2e graad BSO Hout	Hout	

Aanbod per graad, onderwijsvorm, studiegebied en studierichting			DL-f
2e graad	BSO	Lichaamsverzorging	Haarzorg
2e graad	BSO	Mechanica-elektriciteit	Basismechanica J
2e graad	BSO	Mechanica-elektriciteit	Elektrische installaties
2e graad	TSO	Handel	Handel
2e graad	TSO	Lichaamsverzorging	Bio-esthetiek
2e graad	TSO	Mechanica-elektriciteit	Elektriciteit-elektronica
2e graad	TSO	Mechanica-elektriciteit	Industriële wetenschappen
2e graad	TSO	Toerisme	Toerisme
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Economie-moderne talen
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Economie-wiskunde
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Humane wetenschappen J
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Latijn-moderne talen
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Latijn-wetenschappen
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Latijn-wiskunde
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Moderne talen-wetenschappen
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Wetenschappen-wiskunde
3e graad	BSO	Handel	Kantoor
3e graad	BSO	Handel	Verkoop
3e graad	BSO	Hout	Houtbewerking
3e graad	BSO	Lichaamsverzorging	Haarzorg J
3e graad	BSO	Mechanica-elektriciteit	Elektrische installaties
3e graad	BSO	Mechanica-elektriciteit	Werktuigmachines J
3e graad	BSO		Naamloos leerjaar J
3e graad	TSO	Handel	Handel
3e graad	TSO	Handel	Informatiebeheer
3e graad	TSO	Lichaamsverzorging	Esthetische lichaamsverzorging J
3e graad	TSO	Lichaamsverzorging	Schoonheidsverzorging J
3e graad	TSO	Mechanica-elektriciteit	Elektriciteit-elektronica
3e graad	TSO	Toerisme	Toerisme

3.2 Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus

Algemeen	
Leiderschap	
Visie	
Besluitvorming	
Kwaliteitszorg	
Zelfevaluatie	
Kwaliteitssysteem	
Personeel	
Personeelsbeheer	
Personeelsorganisatie	
Evaluatiesysteem	
Professionalisering	
Aanvangsbegeleiding	
Deskundigheidsbevordering	X
Logistiek	
Materieel beheer	
Financiële middelen	
Kostenbeheersing In/ curs	
Uitrusting	
Infrastructuur	
Welzijn	
Veiligheid	X
Gezondheid en hygiëne	X
Milieu	X
Werken/ stages	X
Onderwijskundig	
Curriculum	
Onderwijsaanbod	X
Onderwijsorganisatie	X
Begeleiding	
Afstemming andere partners	
Leerbegeleiding	X
Loopbaanbegeleiding	
Socio-emotionele begeleiding	X
Evaluatie	
Evaluatiepraktijk	X
Rapporteringspraktijk	

3.3 Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus

Output	
Schoolloopbaan	
Rendement	
Toegang tot onderwijs	
Outcomes	
Vervolgonderwijs	X
Aansluiting arbeidsmarkt	X
Tevredenheid	
Leerlingen	
Personeel	
Partners	

4 KWALITEITSPROFIEL

Voor de meeste vakken en studierichtingen zijn de leerprestaties van een behoorlijk niveau, maar in enkele gevallen blijft de leerplanrealisatie en het niveau dat de leerlingen behalen te beperkt. De lage quotering die ze klassikaal voor een vak behalen, leidt niet altijd tot reflectie op het didactisch handelen.

Het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen/ontwikkelingsdoelen (VOET/VOOD) wordt recent elektronisch geïnventariseerd. Hierdoor ontstaat duidelijkheid m.b.t. de inspanningsverplichting. Beleidsmatig worden initiatieven ontwikkeld om de verantwoordelijkheid m.b.t. het nastreven van eindtermen/ontwikkelingsdoelen te optimaliseren. Dit lukt goed in de eerste graad; in de tweede en de derde graad verloopt dit minder goed.

Recent werd gestart met het verzamelen van gegevens over de slaagkansen in het vervolgonderwijs en de aansluiting van de leerlingen op de arbeidsmarkt. Uit dit cijfermateriaal blijkt dat de slaagkansen van afgestudeerden uit het ASO en het TSO in het hoger onderwijs behoorlijk zijn en dat de meeste afgestudeerde leerlingen uit het BSO en/of de arbeidsgerichte studierichtingen uit het TSO vlot werk vinden.

De resultaten die de school voorlegt zijn wisselend. Uit een eerste analyse blijkt dat de school veel B- en C-attesten uitreikt. Tevens valt uit de gegevens op te maken dat het aantal uitgestelde beslissingen niet beperkt blijft tot uitzonderlijke en individuele gevallen, wat tegen de geest van de regelgeving is. Naast heel wat neveninstromers telt de school ook een aantal zittenblijvers en schoolverlaters.

Door het organiseren van onderwijs op drie vestigingen in drie onderwijsvormen met een veelheid van studierichtingen in diverse studiegebieden in zowel de harde als de zachte sector heeft het koninklijk atheneum geen uitgesproken profiel maar kenmerkt zich in de regio als een school met een breed studieaanbod.

De schoolbevolking wordt gekenmerkt door een verscheidenheid van inputkarakteristieken en leerlingenstromen met onder andere veel neveninstromers in de tweede en de derde graad. Een aantal vakgroepen is er nog niet toe gekomen om systematisch hun eigen onderwijskundig handelen te spiegelen aan deze contextgegevens en hun didactisch handelen in vraag te stellen. Dit blijkt onder meer uit de resultaten van de evaluatie met inbegrip van de attestering en de interne en externe verwachtingen, zoals het vervolg van de schoolloopbaan, de slaagkansen in het hoger onderwijs en de tewerkstelling.

De schoolleiding heeft een visie m.b.t. de uitbouw van haar onderwijsinstelling. Om de vooropgestelde doelen te realiseren, kiest het schoolbeleid bewust voor een democratische besluitvorming. De schoolleiding hoopt met deze strategie de draagkracht van de beslissingen en het algemeen welbevinden van de personeelsleden te verhogen. Zij stuurt de vakgroepen en/of personeel aan voor de uitwerking van ideeën en het ontwikkelen van voorbeelden van goede praktijk.

De school beschikt over een enthousiast en geëngageerd schoolteam waarbinnen enkele vakgroepen en/of leraren waardevolle initiatieven ontwikkelen m.b.t. de kwaliteit van het verstrekte onderwijs. Hoewel de vakwerking beleidsmatig wordt aangestuurd, blijven er verschillen in snelheid waarmee de ontwikkelingsdynamiek wordt geïmplementeerd. Hierdoor gaat de gelijkgerichtheid wat verloren. De noodzaak van leerplanrealisatie en leerlingenevaluatie op basis van degelijke leerplanstudie wordt nog niet in alle vakwerkgroepen centraal gesteld. De aansturing van de vakgroepwerking om via leerplanstudie te komen tot het uitwerken van concrete leerlijnen is opgestart maar de implementatie ervan is nog erg vakgroepgebonden. In project algemene vakken (PAV) leidde dit al tot concrete resultaten. In andere vakgroepen is de werking nog wat verscheiden. Ook is er een beleidsmatige aansturing m.b.t. nascholingsinitiatieven zoals ICT-integratie en het gebruik van activerende werkvormen in de lessen. De resultaten hiervan zijn al in een aantal vakken merkbaar. Een niet optimale bezetting van vaklokalen doorbreekt soms de efficiëntie van dit beleidsinitiatief.

Een deel van het leerlingenpubliek vraagt om meer dan de gemiddelde pedagogische en didactische ondersteuning die nodig is voor het verwerven van leerplangerichte kennis en vaardigheden. Ondanks beleidsinspanningen is er nog niet overal de nodige organisatorische ondersteuning. Het gezamenlijk uitbouwen en in de praktijk brengen van beleidsinitiatieven om deze basisdoelen te realiseren, kan zorgen voor een hoger rendement.

De school doet belangrijke inspanningen om de infrastructuur en de uitrusting te optimaliseren. Door contextfactoren – zoals de sterke groei van de schoolbevolking blijven er nog een aantal lokalen die de

leerplanrealisatie belemmeren, omdat de infrastructuur niet geschikt of niet veilig is, of omdat de minimale materiële vereisten niet allemaal aanwezig zijn.

Door de structureel goed uitgebouwde leerlingenbegeleiding profileert het koninklijk atheneum zich in de regio als een zorgschool en vervult ze hierdoor een maatschappelijke functie. Het welbevinden van de leerlingen wordt ondersteund met aandacht voor leerlingenzorg. Leerlingen met problemen worden onder meer via het gelijke onderwijskansenbeleid van de school opgevangen. Het beleid rond studiebegeleiding is gestructureerd. De meeste leraren zijn bereid tot remediëren maar de effecten van de remediering worden niet altijd voldoende gemeten.

Er is een uitgeschreven nascholingsplan en dit wordt aangestuurd om de beleidsdoelen te realiseren. De schoolleiding stelt duidelijk dat nascholing expliciet tot de opdracht van de leraar behoort en stelt hiervoor de noodzakelijke ondersteuning ter beschikking. De realisatie wordt nog te veel aan de vakgroep en/of de individuele leraar overgelaten waardoor het nascholingspalmares sterk leraar- en vakgebonden verschilt en niet altijd voldoende gestructureerd en doelgericht is. Het multiplicatoreffect van de gevolgde nascholingen is gering en wordt nog niet beleidsmatig opgevolgd. Nochtans zijn er hier ook positieve vaststellingen zoals de vakwerking binnen PAV.

Voor de evaluatie bestaan enkele algemene afspraken en richtlijnen. Een doordacht evaluatiebeleid is er evenwel nog niet. De evaluatiepraktijk is erg divers en nog niet steeds gericht op het meten van het gevraagde beheersingsniveau van de leerplandoelstellingen en/of vakgerichte attitudes.

De school houdt rekening met de resultaten van externe evaluaties. Dit is merkbaar in een aantal domeinen van haar werking. De school heeft een cultuur ontwikkeld om gegevens te verzamelen, maar zij wendt deze nog niet systematisch aan om de schoolorganisatie bij te sturen.

5 RESULTATEN

5.1 (Leer)prestaties

Het onderzoek van de (leer)prestaties levert voor de studierichtingen/vakken in de focus volgende conclusies op in verband met het **realiseren** van eindtermen en leerplannen:

Basismechanica BSO II en Werktuigmachines BSO III

Voldoet niet

Vaststellingen

- In de studierichting Basismechanica van de tweede graad BSO worden de leerplandoelstellingen van PV mechanica m.b.t. veilig werken in onvoldoende mate gerealiseerd. De beveiliging van een aantal werktuigmachines voldoet momenteel niet aan de vigerende reglementering. Daarenboven wordt een volledige en kwaliteitsvolle leerplanrealisatie belemmerd door het groot aantal leerlingen in verhouding tot het aantal machines dat effectief kan ingezet worden. Het machinepark heeft te lijden onder vandalisme en het onderhoud laat te wensen over. De leerplandoelen voor TV mechanica en PV elektriciteit worden in voldoende mate gerealiseerd.
- In de studierichting Werktuigmachines van de derde graad BSO worden de leerplandoelstellingen voor PV mechanica in onvoldoende mate gerealiseerd. Bepaalde leerinhouden komen nagenoeg niet aan bod en de school heeft geen structurele maatregelen genomen om deze hiaten via samenwerking met externen op te vullen:
 - o betreffende het veilig werken gelden dezelfde vaststellingen als voor de studierichting Basismechanica van de tweede graad;
 - o de rookgasafzuiging in het lasatelier is ontoereikend, een plooi bank en een plaatsnijmachine zijn weinig geschikt voor het kwaliteitsvol en in veilige omstandigheden realiseren van de praktijkdoelstellingen;
 - o de materiële uitrusting voor het realiseren van de leerplandoelstellingen voor pneumatica en meten ontbreekt grotendeels;
 - o de leerplandoelstellingen met betrekking tot monteren, demonteren en CNC-frezen worden slechts in geringe mate gerealiseerd; specifieke oefeningen en de aangepaste uitrusting ontbreken.
- Voor het bewust nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen worden op vakgroep- en leraarniveau weinig initiatieven genomen.
- De werkopdrachten en het cursusmateriaal zijn in voldoende mate afgestemd op de leerplandoelen. Voor technisch tekenen wordt gebruikgemaakt van de beschikbare 3D-CAD-mogelijkheden. De noodzakelijke samenhang van technisch tekenen, technologie en praktijk staat niet op punt. In de theorielessen worden zelden activerende werkvormen aangewend. De integratie van ICT is leraargebonden.
- De inzet van de meeste leraren is verdienstelijk en de leerlingen worden goed begeleid op de werkvloer.
- De evaluatie is niet gelijkgericht en productevaluatie overheerst op procesevaluatie.
- De vakgroepwerking is beperkt tot afspraken rond de organisatorische en materiële aspecten van de leerplanrealisatie en wordt te weinig aangestuurd en opgevolgd door het beleid. Over pedagogisch-didactische elementen van het onderwijsleerproces (leerplanstudie, leerlijnen, werkvormen, evaluatiemethoden...) wordt zelden overlegd. De leraren volgen vooral vakgerichte nascholing.
- De opdrachten voor de geïntegreerde proeven (GIP) zijn relevant voor de studierichting maar sporen niet met de stageopdrachten. Deze kunnen dan ook niet in aanmerking worden genomen bij een correcte evaluatie van de GIP. De meeste technische en praktische vakken komen in voldoende mate aan bod in de proef. De algemene vakken worden bij de proef betrokken, maar de specifieke opdrachten zijn te weinig geïntegreerd in het geheel.
- In het eerste en het tweede leerjaar van de derde graad worden leerlingenstages georganiseerd. Het alternerend karakter daarvan staat niet altijd garant voor een kwaliteitsvolle invulling. De meeste stagegevers bieden een meerwaarde aan de opleiding maar de keuze van enkele stagebedrijven is weinig representatief voor het profiel van de studierichting. Het stagecontract bevat geen bijlage met een geïndividualiseerde en vooraf geplande stageactiviteitenlijst (SO/2002/09).

Cultuurwetenschappen en gedragswetenschappen in de tweede en derde graad ASO

Voldoet niet voor cultuurwetenschappen tweede graad ASO in de studierichting Humane wetenschappen.

Voldoet voor cultuurwetenschappen in de derde graad ASO in de studierichting Humane wetenschappen.

Voldoet voor gedragswetenschappen in de tweede en derde graad ASO in de studierichting Humane wetenschappen.

Vaststellingen

- De vakgroep slaagt er niet in de leerplandoelstellingen voor het vak cultuurwetenschappen in de tweede graad te realiseren omdat ze integraal en zonder meer een leerboek gebruikt dat de uitwerking beoogt van een ander leerplan dan het door de school opgegeven, goedgekeurde leerplan¹. Om die reden is er bovendien geen sprake van een leerlijn voor zowel de vakspecifieke doelstellingen als de doelstellingen die de realisatie inhouden van de onderzoekscompetentie. In de vakgroepverslaggeving wordt (de voorbij jaren) wel degelijk een melding gemaakt van het probleem maar er is tot nu geen passend antwoord geformuleerd.
- De leerplandoelstellingen voor cultuurwetenschappen worden in de derde graad wel gerealiseerd. In een zelf uitgewerkte, verzorgde cursus staan de inhouden volgens de logica van het goedgekeurde leerplan² voldoende diepgaand uitgewerkt, zonder dat de doelstellingen geëxpliciteerd staan. De inhouden zijn goed gedocumenteerd en worden geactualiseerd. De vragen op de proefwerken zijn van een inhoudelijk sterk niveau en sluiten doorgaans ook aan bij het te verwachten gedragsniveau zoals het in het leerplan staat aangegeven.
- Ook voor gedragswetenschappen heeft de vakgroep werk gemaakt van het opmaken van een eigen cursus die aansluit bij de goedgekeurde leerplannen³. De inhouden staan evenwichtig uitgewerkt met een voorkeur voor inhouden die aanleunen bij de psychologie. Door dit evenwicht, een strakke planning, weinig lesuitval en een doorgaans sturende didactiek slaagt men erin alle items van de respectieve profielcomponenten te realiseren. Op één item na worden de doelstellingen niet geëxpliciteerd. In een verantwoording naar de leerlingen worden inhouden als belangrijk of minder belangrijk beoordeeld en of ze moeten gekend zijn en/of begrepen. Een operationalisering van deze gedragsniveaus, zoals ze staat opgegeven in de leerplannen gebeurt niet. De vragen en opdrachten op de proefwerken sluiten nog te zelden aan bij de geoperationaliseerde doelstellingen. De vakbeheersing is degelijk en de inhouden worden vertaald naar de leefwereld van de leerlingen.
- De realisatie van de leerplandoelstellingen m.b.t. de onderzoekscompetentie wordt alsnog ongelijkmatig over de vakken en graden heen gerealiseerd. Hier bevindt de vakgroep zich in een ontwikkelingsproces. Ze beschikt over een goed uitgewerkt (schooleigen) concept waarin trajecten en de bijhorende evaluatiewijzen staan geconcretiseerd. De uitwerking ervan echter is niet steeds conform aan dit concept. Vooral in het eindjaar dreigt de realisatie van de onderzoeksvaardigheden te vervallen in het naar voren brengen van traditionele eindwerken waarin weinig onderzoeksvragen worden beantwoord en de onderzoeksmethodiek amper wordt gestaafd (hoewel daar mogelijkheden voor bestaan vanuit de goed georganiseerde inleefstage). Overigens getuigen de zelfgemaakte cursussen niet van de toepassing van de onderzoekscompetenties; zo is er o.m. geen bronvermelding aangebracht voor ingescande en gekopieerde inhouden, illustraties en opdrachten.
- De vakgroep realiseert de vakoverschrijdende eindtermen doordat heel wat vakinhouden van beide vakken hierbij aansluiten. Maar ze doet dit nog te weinig doelgericht. Ook hier bevindt de vakgroep zich in een groeiprocess.
- De leerbegeleiding op klasniveau wordt sterk bepaald door de degelijke agogische en didactische vaardigheden van de leraren. Deze vaardigheden worden vooral gekenmerkt door een doorgaans leraargestuurde didactiek die alsnog weinig ruimte laat voor begeleid zelfgestuurd leren door de leerlingen. De klasschikking straalt volledig deze leraargestuurde didactiek uit. Overigens kan de klasinrichting niet leerkrachtig genoemd worden. De eigenheid van beide vakken en van de

¹ Leerplan: 2006/019

² Leerplan: 2006/040

³ Leerplannen: 2006/022 en 2006/049

studierichting is er niet uit af te lezen en er wordt - afgezien van de cursusopdrachten - geen gebruik gemaakt van materieel waarmee de leerlingen aan de slag kunnen. Het onderwijsleerproces stoelt op de sterke verbale vaardigheden van de leraren, hun empathisch en stimulerend vermogen. Hoewel de school over ICT-mogelijkheden beschikt, wordt daar zelden van gebruikgemaakt.

- De vakgroep evalueert de vorderingen van de leerlingen geregeld en grondig. Leraarafhankelijk wordt ingegaan op het beoogde beheersingsniveau en stapt men af van een louter reproductieve benadering van de vakinhouden. De vakgroep maakt goed gebruik van het door het schoolbeleid uitgewerkt opvolgsysteem. In de door de leraren bijgehouden en gerapporteerde evaluatiegegevens vallen de doelgerichte commentaar en eventuele remediërvorstellen op. Er is alsnog geen aandacht voor de evaluatie van attitudes.

Geschiedenis in de eerste en tweede graad ASO

Voldoet

Vaststellingen

- Uit leerlingennotities en agenda's blijkt dat de leerplandoelstellingen in de eerste en tweede graad ASO in voldoende mate gerealiseerd zijn. Het onderwijsleerproces verloopt in beide graden leerplangericht. Sedert de vorige doorlichting zijn vooral in de eerste en tweede graad inspanningen geleverd om ICT beter te integreren. Het deskundig en interactief gebruik van moderne vormen van informatie en communicatie bevordert in belangrijke mate de initiatie in de historische vaardigheden van de leerlingen. De manier waarop de leerlingen de focussen verwerken, afzonderlijk of in groep, bewijst dat er overwegend voldoende inzicht in het historisch referentiekader is en dat er aandacht is voor historische kritiek.
- Het bijsttingsplan dat sedert de vorige doorlichting opgemaakt is, toont de belangstelling van de vakgroep voor de verticale leerlijn. De focussen worden in samenspraak vastgelegd en het verzamelen van kaarten, transparanten, film en gevarieerd documentatiemateriaal toont overleg en uitwisseling. De vakgroep bewaakt de verticale leerlijn ook via het gebruik van dezelfde reeks leerboeken. Toch kan een meer diepgaande leerplanstudie de aanwezige professionaliteit en gedrevenheid binnen de vakgroep bevorderen. De grotere aandacht voor het mijlpaalkarakter en betere planning van de leerstof in het eerste jaar van de eerste graad zal vermijden dat in bepaalde gevallen de leerinhouden niet volledig of te vlug afgehandeld worden.
- In de eerste en de tweede graad ASO zijn de lessen expliciet gebaseerd op inlevingsvermogen, vooral daar waar het erom gaat om de periodisering uit te leggen aan de hand van de grote fasen in de evolutie van mens en maatschappij. Er is steeds voldoende aandacht voor transfer naar actuele probleemvelden. Leerlingen worden door het gebruik van een aanvullende zelfsamengestelde cursus in II, 2 meegenomen in het synthetiserend en vergelijkend denken. Ook de gelijkgerichte benadering van het historisch begrippenkader via een lexicon biedt leerlingen houvast over de graden heen.
- De evaluatie gebeurt in de eerste graad traditioneel via dagelijks werk en proefwerken. Er is een voldoende evenwichtige spreiding in het peilen naar kennis, inzicht en historische vaardigheden. In de tweede graad wordt het belang van de focussen duidelijk voor de leerlingen daar een herkenbaar deel van de examenpunten gaat naar de daarbij behaalde punten. In de tweede graad is het niveau van bronnenstudie onvoldoende gericht op de leerplancriteria. Vaak peilt men hierbij meer naar het inhoudelijke niveau dan naar het toepassen van historische kritiek.
- De vakgroep besteedt veel aandacht aan regelmatige synthese en herhalingsmomenten. Leren leren verloopt in de eerste graad aan de hand van leerstrategieën en herhalingslessen per periode aangeboden. De weinig bemoedigende resultaten staan niet in verhouding tot deze aandacht voor leren leren en ondanks studieleerplannen en remediëringen slagen nog heel wat leerlingen, vooral in de campus Schoten, er niet in de doelstellingen op voldoende wijze te bereiken. Ook in de tweede graad wordt voldoende aandacht geschonken aan leren leren. De resultaten voor het vak geschiedenis sporen overwegend met de behaalde resultaten in de andere vakken.
- De leerlingen krijgen steeds nauwkeurig verbeterde toetsen terug en er is gelegenheid tot feedback en nabespreking van de toetsen.

Haarzorg BSO III en Haarstijl BSO III,3 (specifiek gedeelte)

Voldoet

Vaststellingen

- Het middenkader heeft een visie uitgewerkt m.b.t. het curriculum van kapper. Door contextfactoren (recente aanwerving van leraren) zijn de attributies van de leraren nog niet volledig afgestemd op concrete leerlijnen. Hierdoor wordt de efficiëntie van specifieke vakgerichte nascholing geremd en is de leerplanrealisatie nog wat divers. Als gevolg hiervan is er minder eenduidigheid over de te verwerven praktische en technische vaardigheden bij verscheidene vakonderdelen doorheen het curriculum van kapper, waardoor bio-esthetiek extra aandacht krijgt en snittechnieken nog wat in de verdrukking staan. Wel is er eensgezindheid over concrete aantallen m.b.t. de toepassingen op modellen hoewel er hogere eisen mogen worden gesteld. Dit geldt ook voor de algemene attitudes m.b.t. de toekomstige beroepsuitoefening waar nog wat te tolerant wordt opgetreden.
- Het frequent structureel overleg binnen de vakgroep bevordert de leerplanrealisatie. Dit resulteert in eenduidigheid van hanteren van kam en schaar wat door de meeste leerlingen goed wordt beheerst. De organisatie van de schoolweek en de bezettingsgraad van vaklokalen werken dan weer belemmerend voor de leerplanrealisatie.
- De inbreng vanuit het middenkader om het praktijkonderwijs te ondersteunen is voorbeeldig. Op initiatief van de vakgroep nemen leerlingen verplicht deel aan kapperswedstrijden wat een meerwaarde betekent voor de opleiding.
- Er zijn voor de verscheidene vakonderdelen evaluatiecriteria opgesteld wat mogelijkheden biedt voor proces- en productevaluatie. Maar deze zijn nog niet altijd afgestemd op de leerplandoelstellingen. De evaluatie van de diverse praktische vakken via proefwerken is niet altijd duidelijk en in een aantal gevallen remt deze het lesrendement.
- Voor de meeste technische componenten is de bevraging via toetsen en proefwerken vaak nog gericht op reproductie waardoor ze niet altijd beantwoordt aan de leerplandoelstellingen. Het hergebruik van proefwerkvragen behoort nog tot de schoolcultuur.
- Uit hoger gemelde vaststellingen m.b.t. de evaluatie blijkt dat de vakleraar soms over een veelheid aan evaluatiegegevens beschikt waardoor de essentie van de evaluatie soms wordt overstegen. Hierdoor bestaat de kans dat een minder sterke leerling toch nog overgaat naar een hoger jaar waar hij/zij andermaal zwak kan presteren. In een enkel geval is een herwerking van de evaluatiecriteria te overwegen.
- De school kiest in de derde graad voor alternerende stages hoewel volgens de afspraken binnen het specifieke convenant met de sector wordt gepleit voor blokstages. Het stageconcept 'blokstages' wordt door de sector structureel ondersteund.
- Op niveau van de studierichting beschikt men over de verplichte administratieve documenten. Administratief zijn de stages in orde. De stageactiviteiten zijn niet duidelijk geformuleerd en /of ontbreken soms (SO/2002/09). Hierdoor is de educatieve waarde van de stages erg divers en niet altijd leerplangericht. Doordat de stageactiviteiten niet worden geïnventariseerd bestaat de kans dat leerlingen tijdens de stages relatief veel routinetaken uitvoeren. Het uitwerken van duidelijke stagedoelen doorheen het curriculum van kapper gekoppeld aan een adequate inventarisatie en aan een remediëring—en/of verdiepingsmogelijkheden kan hier een oplossing bieden.
- Voor een optimale organisatie van de geïntegreerde proef is men nog wat zoekende. Momenteel is die nog niet volledig afgestemd op de eigenheid van de opleiding. Er is onvoldoende structureel overleg en niet alle vakken van het specifiek gedeelte zijn voldoende betrokken.

Project algemene vakken in de tweede en de derde graad BSO (inclusief leerjaar III,3)

Voldoet

Vaststellingen

- De leerplanrealisatie berust op een degelijke planning die expliciet naar alle categorieën leerplandoelstellingen verwijst. De vakgroep heeft werk gemaakt van horizontale en verticale samenhang: inhoudelijk parallelle werking, uitgeschreven leerlijnen, afspraken over leerlingenbegeleiding en -evaluatie, e.d.
- Er zijn strikte afspraken over de keuze en planning van de thema's per leerjaar. De planning laat ruimte voor het inpassen van relevante actualiteit, wanneer die zich aandient. De thema's sluiten aan bij de

algemene leerplandoelstellingen. Ze dragen bij tot de algemene vorming en het sociaal-maatschappelijk en ethisch bewustzijn van de leerlingen. Ze houden ook verband met thema's uit de vakoverschrijdende eindtermen; cultuureducatie krijgt daarin iets te weinig aandacht. Vooral in de leerjaren III,2 en III,3 worden de leerlingen concreet voorbereid op de instap in de maatschappij en het beroepsleven.

- De uitwerking van de thema's bevat voldoende verschillende onderdelen die bijdragen tot de realisatie van alle categorieën leerplandoelstellingen. De aandacht voor actualiteit loopt in alle leerjaren als een rode draad doorheen het onderwijsleerproces. De bespreking ervan blijft echter vaak te feitengericht en leidt niet tot de gewenste diepgang van tijd- en ruimtebewustzijn.
- De gebruikte werkvormen en leermiddelen zijn gevarieerd. Ze worden voldoende doelgericht ingezet voor het verwerven van functionele taal- en rekenvaardigheden en functionele informatieverwerking, -verwerking en presentatie. Via aanvullende opdrachten (zelfstandig werk of groepswork) leren de leerlingen geregeld kennis en vaardigheden toepassen in authentiekere functionele contexten. Niettemin komen er in het onderwijsleerproces nog vaak taal- en rekenoefeningen voor los van een functionele context. Deze zijn niet altijd optimaal georiënteerd op ondersteuning of remediëring vanuit de analyse van contextgebonden toepassingen.
- Bepaalde werkvormen leiden concreet tot de ontwikkeling van organisatiebekwaamheid, onder andere met toepassing van de OVUR-methode⁴ of vergelijkbare leer- en werkstrategieën.
- De lessen worden voldoende ondersteund met documentatie, naslagwerken en ICT. De uitrusting en leermiddelen beantwoorden aan de minimale materiële leerplanvereisten. De inzet van audiovisuele multimedia in de les kan weliswaar opgevoerd worden. Begeleid zelfstandig leren met gebruik van ICT komt geregeld voor; daarbij verwerven de leerlingen de nodige ICT-geletterdheid. Positief is het didactische gebruik van het digitale communicatie- en leerplatform.
- De organisatie van enkele excursies en de inhoudelijke betrokkenheid van PAV in projecten op schoolniveau zijn een meerwaarde voor de leerplanrealisatie.
- De leerlingenevaluatie bestaat uit verschillende onderdelen, waarmee in het algemeen de verschillende categorieën leerplandoelstellingen voldoende geëvalueerd worden. De aard en inhoud van de taken, opdrachten en eindprojecten zijn representatief en valide. Ze sluiten bij de functioneel georiënteerde leerplandoelstellingen aan. In de toetsen en proefwerken daarentegen worden kennis, inzicht en vaardigheden nog vaak vanuit veeleer theoretische invalshoeken dan wel vanuit functionele toepassingen geëvalueerd. De attitudebeoordeling gebeurt vooral aan de hand van algemene criteria die op schoolniveau bepaald zijn (stiptheid, motivatie, inzet, sociale omgang, e.d.). Deze staat voor een deel de beoordeling van vakgerichte attitudes, verbonden aan specifieke doelstellingen en werkvormen, in de weg.
- De studieresultaten van de leerlingen zijn doorgaans positief. Het grote gewicht dat aan algemene attitudes toegekend wordt, beïnvloedt de studieresultaten positief. De resultaten van de evaluatie van vakspecifieke doelstellingen en inhouden vertonen een minder gunstig beeld.

Studierichtingen Schoonheidsverzorging TSO III en Esthetische lichaamsverzorging TSO III,3 (specifiek gedeelte)

Voldoet

Vaststellingen

- Deze opleiding werd recent vervolledigd met een specialisatiejaar. Momenteel weegt het succes van de opleiding tot schoonheidsspecialist op de beschikbaarheid van de accommodatie. Ondanks de investeringen qua infrastructuur en uitrusting, beschikt de school nog niet over de noodzakelijke minimale materiële leermiddelen in de tijdelijke vaklokalen. Door hoger gemelde contextfactoren is de pedagogisch organisatorische ruimte niet optimaal en zijn de didactische mogelijkheden door overbezetting van vaklokalen beperkt. De schoolleiding plant een grondige herstructurering van de locatie, gekoppeld aan wijzigingen m.b.t. de organisatie van de schoolweek, een uitbreiding van specifieke vaklokalen en een optimalisering van de uitrusting.
- Door bovengeschetste context is er nu tijdens de toepassingen op modellen een grote verscheidenheid van applicaties waardoor het diepgaand realiseren van de doelstelling niet altijd mogelijk is.

⁴ Oriënteren, verkennen, uitvoeren en reflecteren: methodiek voor het zelfstandig en planmatig, probleemoplossend leren leren en handelen.

- De vakgroep is er nog niet toe gekomen de leerlijnen van het curriculum van schoonheidsspecialist te concretiseren. Hoewel er binnen de vakgroep een aantal afspraken zijn gemaakt, is er nog niet voor alle vakonderdelen eenduidigheid over de te verwerven theoretische kennis en het beheersingsniveau van de wetenschappelijke terminologie. Ook de praktische en technische vaardigheden en het tempo bij verscheidene toepassingen doorheen het curriculum van schoonheidsspecialist kunnen nog geoptimaliseerd worden. Tevens is er weinig structureel overleg met de andere vakken van het specifiek gedeelte, zoals bedrijfsbeheer en de diverse toegepaste theoretische vakken. Nochtans is dit essentieel voor de opleiding van het beroep van 'Schoonheidsspecialist' dat behoort tot de gereguleerde beroepen.
- Voor de ondersteuning van het leerproces beschikken de leerlingen over cursussen. Deze cursussen omvatten vrijwel alle leerplandoelstellingen en –inhouden. Ze zijn ordelijk opgesteld en ogen mooi maar bevatten nog wat overlappingsen tussen de verscheidene vakonderdelen waardoor ze soms hun doel als informatiebron wat missen.
- De vakgroep heeft voor de evaluatie van de verschillende vakonderdelen afspraken gemaakt en er is een concept van procesevaluatie opgesteld. Momenteel resulteert dit nog niet in eenduidige evaluatiecriteria voor alle vakonderdelen. Zo is het peilen naar wetenschappelijke terminologie nog niet optimaal. Het ontbreken van evaluatiecriteria heeft voor gevolg dat het niet altijd duidelijk is of de leerlingen de diverse leerplandoelstellingen voldoende beheersen.
- De vakgroep kiest voor blokstages in III,2 en alternerende stages in het specialisatiejaar. Op het niveau van de studierichting beschikt men over de verplichte administratieve documenten. Administratief zijn de stages in orde. De stageactiviteiten zijn niet duidelijk geformuleerd, hierdoor is de educatieve waarde van de stages divers en niet altijd leerplangericht. Doordat de stageactiviteiten niet worden geïnventariseerd bestaat de kans dat leerlingen tijdens de stages relatief veel routinetaken uitvoeren. Het uitwerken van duidelijke stagedoelen doorheen het curriculum van schoonheidsspecialist gekoppeld aan een verscheidenheid aan stageplaatsen en een adequate inventarisatie van de stageactiviteiten kunnen een educatieve meerwaarde aan de stages geven.
- Men is nog zoekende naar een optimale organisatie van de geïntegreerde proef. Momenteel is die nog niet volledig afgestemd op de eigenheid van de opleiding. Er is onvoldoende structureel overleg en niet alle vakken van het specifiek gedeelte zijn voldoende betrokken.

Het onderzoek van de (leer)prestaties levert volgende conclusies op in verband met het **nastreven** van de vakoverschrijdende eindtermen/ontwikkelingsdoelen in de focus:

Vakoverschrijdende eindtermen/ontwikkelingsdoelen

Voldoet

- De vakoverschrijdende eindtermen /ontwikkelingsdoelen werden recent elektronisch geïnventariseerd. De analyse van de verzamelde gegevens verschaft een degelijk inzicht in de spreiding van de vijf clusters eindtermen over de studierichtingen, vakken en leerlingengroepen heen.
- De school beschikt niet over een beleidsplan m.b.t. haar inspanningsverplichting aangaande de vakoverschrijdende eindtermen en ontwikkelingsdoelen. De coördinatie van de meeste vakdoorbrekende projecten berust in handen van een werkgroep.
- Het beleid ontwikkelt initiatieven die de gedetecteerde lacunes op vakniveau helpen invullen. In de eerste graad wordt de impact van de projecten op het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen /ontwikkelingsdoelen systematisch geëvalueerd en bijgestuurd. In de tweede en derde graad verloopt de werking, bij gebrek aan continuïteit, wat minder gestructureerd.
- De verantwoordelijkheid voor het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen /ontwikkelingsdoelen in de vakken wordt grotendeels aan de individuele lesgevers overgelaten. Door een tekort aan opvolging is het niet duidelijk of alle aanbevelingen en afspraken uit het beleidsplan coherent worden opgevolgd. Uit het vakkenonderzoek blijkt in elk geval dat niet alle leraren de vakoverschrijdende eindtermen /ontwikkelingsdoelen even bewust nastreven of er een kwalitatieve evaluatie aan koppelen.
- Deskundigheidsbevordering, het ontwikkelen van een visie en de opvolging op schoolniveau zullen het draagvlak vergroten.

5.2 Schoolloopbaan

5.3 Outcomes

Vaststellingen

- Op schoolniveau werd recent een aanvang genomen met het nemen en ondersteunen van initiatieven om informatie in te winnen over de mate waarin leerlingen doorstromen naar het vervolgonderwijs en de arbeidsmarkt. De school bevindt zich hier in een ontwikkelingsproces. Men is zoekende om dit beleidsaspect in de structurele werking op te nemen. Zo wil men de nieuwe software (schooljaar '09 - '10) optimaliseren om gegevens over afgestudeerden te inventariseren en ze nadien te analyseren. De aandacht voor effecten is alsnog gebaseerd op te weinig en veeleer fragmentarische gegevens. Ook is de school zoekende om de bruikbaarheid van de ingewonnen informatie over de afgestudeerden en schoolverlaters vanuit een positieve en constructieve, niet defensieve ingesteldheid te bekijken.
- De vakleraren zijn zich niet altijd bewust van de ontwikkeling die de leerlingenpopulatie doormaakt. Vooral de kwalificatiestudierichtingen beschikken over - weliswaar nog niet gesystematiseerde - informatie. De leerlingen vinden hun weg naar de arbeidsmarkt. Men heeft echter nog te weinig zicht op de ontwikkeling van de contingenten afgestudeerden uit doorstromingsstudierichtingen. Hierdoor is een verantwoording van de eigen onderwijspraktijk veeleer gebaseerd op intuïtie m.b.t. de afgestudeerden en alsnog aftastend, niet gebaseerd op objectiveerbare gegevens.
- De school heeft een aanvang genomen met de interne evaluatie op basis van outcomes vervolgonderwijs en aansluiting op de arbeidsmarkt. Via stage- en werkplekervaringen kan de school voor wat de kwalificatierichtingen betreft een beroep doen op externe evaluatiegegevens om het eigen onderwijskundig handelen op school- en klasniveau te analyseren.

5.4 Tevredenheid

6 ASPECTEN VAN DE WERKING

6.1 Algemeen

6.2 Personeel

6.2.1 Personeelsbeheer

6.2.2 Professionalisering

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- de ondersteuning van het onderwijs- en leerproces;
- de integratie van onderwijsontwikkeling en -innovatie;
- het operationaliseren van een gedragen visie;
- het gebruik van externe gegevens voor evaluatie en bijsturing.

6.2.2.1 Aanvangsbegeleiding

6.2.2.2 Deskundigheidsbevordering

Vaststellingen

- Na de vorige doorlichting heeft de schoolleiding beslist om naast een behoefteonderzoek de nascholing bij de leraren beleidsmatig aan te sturen. Er is een beleidsvisie op nascholing uitgewerkt om via een verplichte algemene nascholing de ontwikkelingsdynamiek bij leraren te stimuleren. Dit met het oog op de optimalisering van het onderwijskundig handelen van de individuele leraar zowel op gebied van vakdeskundigheid als op aspecten van klasmanagement. Daarbij worden ICT-implementatie, omgaan met leerstoornissen en het beheersen van vergadertechnieken als een meerwaarde van het lerarenambt gezien. Dit beleid heeft al mooie resultaten geboekt onder meer voor de vakken geschiedenis en PAV.
- Om deze professionalisering te stimuleren wordt de nascholing beleidsmatig ondersteund door aan leraren het nodige pedagogische en materiële comfort aan te bieden. Het concretiseren van de professionalisering wordt overgelaten aan de vakgroep. De efficiëntie van de nascholingsinitiatieven is ondanks positieve initiatieven m.b.t. de werking van vakgroepen (zoals PAV) nog niet in alle vakgroepen vertaald en/of geconcretiseerd op het niveau van het te onderwijzen vak.
- De schoolleiding inventariseert de individuele nascholingsinitiatieven van haar personeel maar is er nog niet toe gekomen om het multiplicatoreffect van de gevolgde nascholing zowel op gebied van de vakdeskundigheid als op het vlak van algemeen pedagogisch handelen te meten. Hierdoor zijn de gegevens voor verwerking en analyse veeleer beperkt zodat er nog geen conclusies kunnen worden getrokken om het beleidsmatig handelen te borgen en/of bij te sturen.

6.3 Logistiek

6.3.1 Materieel beleid

6.3.2 Welzijnsbeleid

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen erop dat de instelling aan het begin van een ontwikkelingstraject staat.

Voldoet niet

Vaststellingen

- De interne preventiedienst wordt betrokken bij het aankoop- en indienststellingsbeleid maar er zijn nog hiaten. Uit de risicoanalyses blijkt dat een aantal machines – onder meer in de werkplaatsen mechanica en lassen - onvoldoende beveiligd zijn, waardoor de preventieadviseur geen indienststellingsverslag voor deze machines kan opmaken. Een aantal machines in de werkplaats mechanica hebben te lijden onder vandalisme en/of een gebrekkig onderhoud, waardoor ze niet meer voldoen aan de veiligheidseisen of waardoor zij niet meer gebruiksklaar zijn. Deze machines zijn niet meer in de dezelfde toestand als op het ogenblik van de risicoanalyses en de opmaak van de indienststellingsverslagen.
- De organisatie van het welzijnsbeleid gebeurt volgens een risicobeheersingssysteem, maar het systeem is te weinig dynamisch. Actualisering en het in kaart brengen van de bereikte effecten kan nog intensiever en adequater.
- Het basiscomité voert de wettelijk voorziene opdrachten uit. Op het niveau van de scholengroep is de stuurgroep preventie en bescherming op het werk actief; ze pakt problemen aan of organiseert schooloverstijgende activiteiten rond welzijn. Dit is een goed initiatief.
- De interne dienst preventie en bescherming op het werk functioneert gedeeltelijk. De school doet een beroep op de preventieadviseur van de scholengroep (niveau 1). De lokale contactpersoon is tevens technisch adviseur coördinator, hij heeft een basisopleiding P.B.W. gevolgd. Voor beide personen ontbreekt de tijd om in deze complexe school een dynamisch risicobeheersingssysteem uit te werken en te beheren zoals de wetgever voorschrijft.
- De externe dienst preventie en bescherming op het werk is gedeeltelijk betrokken bij het welzijnsbeleid.

6.3.2.1 Veiligheid van de leer- en werkomgeving

Voldoet niet voor de werkplaatsen mechanica en lassen

Vaststellingen

- In de werkplaatsen mechanica en lassen zijn verschillende machines niet voorzien van de nodige beveiligingen. Bruikbare veiligheidsinstructies ontbreken bij de meeste toestellen. Wel zijn er in de werkplaatsen veiligheidsinstructies aanwezig in mappen, maar niet bij alle machines.
- De infrastructurele voorzieningen voldoen in het algemeen aan de comfort- en/of veiligheidseisen. Op de vestigingsplaats van de Middenschool zijn er paden met oneffenheden en hierdoor is er een verhoogd risico op valgevaar.
- De brandpreventieverslagen van de vestigingsplaats Schoten en de vestigingsplaats Middenschool zijn meer dan 5 jaren oud. De meeste tekortkomingen zijn weggewerkt. Nieuwe brandpreventieverslagen dienen aangevraagd. Het brandpreventieverslag van de vestigingsplaats Schilde (juni 2006) heeft een ongunstig advies. De meeste onveilige situaties zijn weggewerkt. Wel dient er nog een gevolg gegeven aan een aantal tekortkomingen zoals het ontbreken van pictogrammen, de wanorde in en rond de stookplaatsen en de inrichting van de stookplaatsen zowel in Schoten als in Schilde.
- Uit de evaluatieverslagen van de evacuatieoefeningen blijken nog enkele onvolkomenheden.
- In de keuringsverslagen zijn belangrijke verbeterpunten vermeld met betrekking tot de veiligheid van de elektrische installatie(s) en de liften. Hieraan wordt gewerkt.

6.3.2.2 Gezondheid en hygiëne

Voldoet

Vaststellingen

- De sanitaire installaties en toebehoren kunnen geoptimaliseerd worden. Op de vestigingsplaats van het K.A. Schoten zijn er volgens het ARAB (art. 96) zes toiletten tekort voor de meisjes. Voorzieningen zoals zeepdispensers e.a. zijn er te weinig in aantal. Op de vestigingsplaats Schilde zijn de sanitaire installaties recent vernieuwd.
- De instelling beschikt over de voorzieningen om EHBO te bieden, maar verschillende aspecten kunnen nog verbeterd worden. In het EHBO-lokaal op de vestigingsplaats Schoten ontbreken warm en koud water. In Schilde is er geen EHBO-lokaal in het gebouw van het secundair onderwijs. Wel kan er gebruikgemaakt worden van het EHBO-lokaal van de basisschool in een ander gebouw op de campus.

- Het beleid betreffende het rookverbod is geïntegreerd in het algemene beleid van de instelling en word concreet gemaakt in de praktijk.
- De voedingsmiddelenhygiëne voldoet aan de vigerende regelgeving. De school bereidt met eigen personeel warme maaltijden voor de leerlingen en het personeel.

6.3.2.3 Milieu

Voldoet

Vaststellingen

- De omgang met gevaarlijke producten kan geoptimaliseerd worden. Op de vestigingsplaats Schilde is een nieuw lab chemie in gebruik genomen, dat uitgerust is volgens de recentste technologieën. Toch gaan de meeste chemielessen nog door in het oudere en technisch minder goed uitgeruste lab. De producten met gevaarlijke eigenschappen zijn dan ook onnodig verdeeld over twee lokalen gelegen in een verschillend gebouw. Dit kan organisatorisch opgelost worden.

6.3.2.4 Werken en stages

Voldoet

Vaststellingen

- De regelgeving met betrekking tot het welzijn van de leerling-stagiairs wordt gevolgd.

6.4 Onderwijskundig

6.4.1 Curriculum

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- de ondersteuning van het onderwijs- en leerproces
- de integratie van onderwijsontwikkeling en -innovatie;
- het operationaliseren van een gedragen visie.

Onderwijsaanbod

Vaststellingen

- De schoolleiding en -bestuur heeft een duidelijke visie over het onderwijsaanbod van het Koninklijk Atheneum van Schoten gespreid over de drie vestigingen. De ontplooiing van de vestiging Schilde tot volwaardige ASO-school werd via materiële en financiële ondersteuning gerealiseerd. Voor de vestiging Schoten was de uitbouw en het organiseren van onderwijs in drie onderwijsvormen met een veelheid van studierichtingen in diverse studiegebieden in zowel de harde als de zachte sector ook een beleidsoptie.
- Hierdoor heeft het KA te Schoten geen duidelijk uitgesproken studieprofiel maar beschikt het wel over een breed studieaanbod. Als gevolg hiervan heeft het KA te Schoten een erg groot rekruteringsgebied en is er een grote verscheidenheid van inputkarakteristieken in haar leerlingenpopulatie.
- De laatste schooljaren stijgt de leerlingenpopulatie zowel in Schilde als in Schoten. Dit contextgegeven vraagt om alertheid bij de leerplanrealisatie. Die wordt momenteel – door de explosieve groei van de leerlingenpopulatie – nog niet in alle vakken ondersteund door de noodzakelijke minimale materiële vereisten.
- Bij de uitbouw van een dubbel ASO-aanbod en de expansie binnen het TSO en BSO wordt de aandacht van de zorgvraag niet uit het oog verloren. Ook blijft het schoolbeleid waakzaam betreffende de effecten van samenstellingen en de grootte van de leerlingengroepen voor praktijkonderricht.

- Momenteel is het succes van de school groot; daardoor weegt de grootte van de schoolpopulatie op de beschikbaarheid van de accommodatie en is er nood aan organisatorische bijsturingen. Budgettair worden maatregelen getroffen om dit probleem beleidsmatig aan te sturen.

6.4.1.1 Onderwijsorganisatie

Vaststellingen

- Ter ondersteuning van haar verantwoordingsplicht m.b.t. het realiseren van de leerplandoelstellingen en de vakoverstijgende eindtermen /ontwikkelingsdoelen organiseert de school diverse intra- en extramurale activiteiten en projecten.
- De huidige organisatiestructuur die gebaseerd is op onderwijs in drie vestigingen en een uitgebreid studietoelaanbod, wordt geconfronteerd met een groeiende leerlingenpopulatie. De school heeft over haar didactisch handelen informatie verzameld. Dit leidde tot een optimalisering van haar onderwijsorganisatie in de eerste graad. Door de uitbouw van het studietoelaanbod en de verscheidenheid van haar inputkarakteristieken van de leerlingenpopulatie en de leerlingenstromen in tweede en derde graad is de school er nog niet in geslaagd de effecten van haar didactisch handelen doorheen het curriculum (tweede en derde graad) concreet in kaart te brengen. Daardoor is de verantwoording van haar onderwijskundig handelen nog niet volledig gebaseerd op een innoverende ontwikkelingsdynamiek inspelend op de hoger gemelde contextgegevens. Wel kan de school rekenen op de inzet van vele leraren om haar maatschappelijke verplichtingen na te komen en/of te realiseren. Om dit te ondersteunen biedt de school aan leraren pedagogisch comfort.
- De onderwijsorganisatie is omwille van contextfactoren nog centraal gestuurd zeker wat ambten en attributies betreft. Hoewel er beleidsmatige initiatieven worden genomen m.b.t. ontwikkelingsdynamiek is dit momenteel nog erg vakgroep gebonden. Via beleidsinitiatieven en het stimuleren van dynamische vakgroepwerking tracht men te borgen wat goed is en bij te sturen waar nodig.
- Om weerstanden te vermijden tracht men via de weg van de geleidelijkheid en gebruikmakend van externen de onderwijsorganisatie bij te sturen.
- Toch zullen beleidsbeslissingen nodig zijn om ter ondersteuning van het leer- of ontwikkelingsproces de onderwijsorganisatie te optimaliseren waarbij wordt gebruikgemaakt van de mogelijkheden die de regelgeving biedt en waarbij de nadruk nog meer wordt gelegd op leerlijnen en ook op de beschikbaarheid van de infrastructuur.

6.4.2 Begeleiding

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- de ondersteuning van het onderwijs- en leerproces;
- het vooropstellen en bewaken van effecten;
- de integratie van onderwijsontwikkeling en -innovatie;
- het operationaliseren van een gedragen visie;
- het gebruik van interne gegevens voor evaluatie en bijsturing;
- de afstemming andere partners.

6.4.2.1 Leerbegeleiding

Vaststellingen

- De organisatie van de leerbegeleiding valt samen met het GOK-beleid. De uitwerking van de thema's 'preventie en remediëring van studieproblemen en leerachterstand' en 'het taalvaardigheidsonderwijs' vormen de basis voor de leerbegeleiding in het algemeen.
- De leerbegeleiding wordt structureel aangepakt. Er is een uitgeschreven plan met taakomschrijving voor alle verantwoordelijken op de verschillende niveaus (van eerstelijns hulp tot en met doorverwijzing naar externe instanties). De school besteedt zorg aan het in kaart brengen van de beginsituatie en de zorgbehoefte van de leerlingen. Er zijn verschillende initiatieven om de leerlingen bij het leren te

ondersteunen: bijv. informatie over leren leren, specifieke vormen van studiebegeleiding (bijv. het gebruik van studieschema's), inhaallessen, duidelijke afspraken en aansturing betreffende remediëring en het leerlingvolgsysteem. In alle leerjaren is er aandacht voor begeleiding en compenserende maatregelen voor leerlingen met leerstoornissen.

- De school verwacht dat in elk vak en door elke leraar leerbegeleiding toegepast wordt. In de praktijk resulteert dit in werkafspraken, leer- en studietips, herhalingsmomenten, feedback op evaluatiemomenten, opvolging van de studiehouding van de leerlingen via de attitudebeoordeling in het BSO, remediërende activiteiten, e.d. Uit de registratie in het leerlingvolgsysteem blijkt dat er in het algemeen een toenemende aandacht is voor leerbegeleiding en remediëring. De kwaliteit daarvan vertoont weliswaar veel leraarafhankelijke verschillen. Soms zijn de probleemanalyse en de remediëring heel vakspecifiek. Nog vaak echter blijven ze beperkt tot vaststellingen van algemene aard over de (studie)houding van de leerling.
- De aandacht voor effecten van leerbegeleiding is recht evenredig met de kwaliteit van de toepassing en registratie. Op schoolniveau worden het bepalen en nagaan van de effecten uitgesproken verbonden aan de doelstellingen en actieplannen van het GOK-beleid. Op vak- en leraarniveau gebeurt de opvolging vooral in de klassenraden. Die is vaak veeleer impliciet.
- In de school heeft zich sinds enkele jaren een dynamiek rond leerbegeleiding ontwikkeld. Die wordt vooral aangestuurd door het GOK-beleid (inclusief taalbeleid). Met de overstap naar een digitaal leerlingvolgsysteem wil de school de leerbegeleiding doelgerichter organiseren en opvolgen. Op basis van ervaren registratieproblemen wordt het systeem technisch bijgestuurd. Andere impulsen zijn het stimuleren van algemeen-pedagogische professionalisering en het aanreiken van agendapunten betreffende leerbegeleiding in de vakgroepen. In de praktijk is het duidelijk dat de betrokkenheid en deskundigheid op dit vlak leraar- en vakgebonden verschillen vertonen. Positief is het initiatief om ook leerlingen actief bij de leerlingenbegeleiding te betrekken (project 'peer mediaton').
- Op schoolniveau is er voldoende aandacht voor verantwoording van de genomen initiatieven. De verantwoordelijken baseren zich daarvoor op de doelstellingen en uitgeschreven actieplannen. Niet alleen de leerlingen maar ook de organisatie wordt geresponsabiliseerd. Op vak- en leraarniveau geven het leerlingvolgsysteem en de communicatie met de ouders (agenda, oudercontacten, e.d.) voldoende gelegenheid tot verantwoording van de ondernomen acties. De verantwoording voor tegenvallende studieresultaten worden weliswaar vaak eenzijdig naar de leerling doorgeschoven. Dit blijkt o.a. uit de registratie in het leerlingvolgsysteem die zich vaak beperkt tot algemeen geformuleerde negatieve vaststellingen over studiehouding en gedrag.
- De school besteedt voldoende aandacht aan interne evaluatie van de activiteiten die zij rond leerbegeleiding organiseert. Kaderend in het GOK-beleid worden er geregeld enquêtes bij alle betrokkenen afgenomen en evaluatiemomenten onder de verantwoordelijken georganiseerd. De school stuurt haar werking ook bij op basis van vaststellingen en aanbevelingen door externen (bijv. de onderwijsinspectie, de pedagogische begeleiding). In haar zelfevaluatie staat zij echter nog niet zo ver dat zij de effecten van de leerbegeleiding toetst aan het algemeen rendement: bijv. de attestering, de loopbaanbegeleiding, de leerlingenstromen, resultaten in het vervolgonderwijs, tewerkstelling. Op vakniveau staat de cultuur van zelfevaluatie minder ver. Analyse en reflectie in de vakgroep gaan vaak niet verder dan inventarisering van wat iedereen onderneemt. Ze leiden slechts in enkele vakgroepen tot kritische bijsturing van het pedagogisch-didactisch handelen van elk van de leden.

6.4.2.2 Loopbaanbegeleiding

6.4.2.3 Sociale en emotionele begeleiding

Vaststellingen

- De organisatie van de sociale en emotionele begeleiding valt samen met het GOK-beleid. De doelstellingen en actieplannen rond de thema's preventie en remediëring van gedragsproblemen en ontwikkelingsachterstand vormen de basis voor de aanpak van de begeleiding.
- De schoolorganisatie is gericht op een gunstig leefklimaat. Er zijn verschillende preventieve, groepsbevorderende activiteiten die de sociale vaardigheden stimuleren en het schoolleven aangener maken. Daarnaast is er veel aandacht voor een ordevolle schoolorganisatie en een consequente

toepassing van de leefregels in het schoolreglement. Nog niet alle verantwoordelijken op school- en vakniveau bevinden zich op dit vlak op dezelfde golfhoogte.

- De leerlingenbegeleiding wordt structureel aangepakt. Er is een uitgeschreven plan met taakomschrijving voor alle verantwoordelijken op de verschillende niveaus (van eerstelijns hulp tot en met doorverwijzing naar externe instanties). Positief is het initiatief om ook leerlingen actief bij de leerlingenbegeleiding te betrekken (project 'peer mediator'). De school brengt de zorgbehoefte van de leerlingen voldoende in kaart. Er zijn stappenplannen voor de aanpak van allerlei orde- en gedragsproblemen. Vooral de coördinatoren nemen de begeleiding van individuele socio-emotionele of psychosociale problemen waar. Er is op dit vlak een nauwe samenwerking met het CLB.
- De school verwacht dat in elk vak en door elke leraar sociale en emotionele begeleiding toegepast wordt. Een leerlingengericht pedagogisch-didactisch handelen moet daarvoor het uitgangspunt zijn. In de praktijk resulteert dit onder andere in de aandacht voor een constructief klasmanagement, de opvolging van de studiehouding van de leerlingen via de attitudebeoordeling in het BSO, het gebruik van volgkaarten in geval van orde- of gedragsproblemen, e.d. Uit de registratie in het leerlingvolgsysteem blijkt dat gedragsproblemen en psychosociale problemen consequent begeleid en opgevolgd worden.
- Het hanteren van stappenplannen en volgkaarten, de gecoördineerde aanpak en het leerlingvolgsysteem maken het mogelijk de effecten van de sanctionerende en begeleidende acties op te volgen.
- Net als voor de leerbegeleiding heeft zich in de school sinds enkele jaren een dynamiek rond sociale en emotionele begeleiding ontwikkeld. Die wordt vooral aangestuurd door het GOK-beleid. Het digitaal leerlingvolgsysteem maakt een consequentere opvolging van de begeleiding mogelijk. Andere impulsen zijn het stimuleren van algemeen-pedagogische professionalisering en het aanreiken van agendapunten betreffende leerlingenbegeleiding in de vakgroepen. In de praktijk is het duidelijk dat de betrokkenheid en deskundigheid daaromtrent leraargebonden verschillen vertonen.
- Op schoolniveau is er voldoende aandacht voor verantwoording van de genomen initiatieven. De verantwoordelijken baseren zich daarvoor op de doelstellingen en uitgeschreven actieplannen. Niet alleen de leerlingen maar ook de organisatie en ondersteuning worden geresponsabiliseerd. De betrokkenheid van de individuele begeleiders, het gebruik van stappenplannen, volgkaarten, het leerlingvolgsysteem en de communicatie met de ouders geven voldoende gelegenheid tot verantwoording van de ondernomen acties.
- De school besteedt voldoende aandacht aan interne evaluatie van de activiteiten die zij rond sociale en emotionele begeleiding organiseert. Kaderend in het GOK-beleid worden er geregeld enquêtes bij alle betrokkenen afgenomen en evaluatiemomenten onder de betrokken verantwoordelijken georganiseerd. De school stuurt haar werking ook bij op basis van vaststellingen en aanbevelingen door externen (bijv. de onderwijsinspectie, de pedagogische begeleiding, informatie uit nascholing).

6.4.3 Evaluatie

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen erop dat de instelling aan het begin van een ontwikkelingstraject staat.

6.4.3.1 Evaluatiepraktijk

Vaststellingen

- Leraren zijn op de hoogte van de beginsituatie van hun leerlingen. Er is aandacht voor leren leren, vooral in de eerste graad. Ook in de hogere jaren wordt aandacht besteed aan studiebegeleiding, dit gebeurt echter veelal volgens de inzichten van de individuele vakleraar.
- Leerlingen worden voorbereid op de aard van de evaluatie.
- Het evaluatiebeleid is gebaseerd op een visietekst rond afspraken en puntverhoudingen. Het beleid geeft betreffende evaluatie autonomie aan de leraren en/of de vakgroepen. Men verwacht dat zij vanuit hun vakbekwaamheid en hun interpretatie van het leerplan autonoom de evaluatie van leerlingen kunnen realiseren. Dit op een evenwichtige wijze waarbij rekening wordt gehouden met kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes, theorie en praktijk, proces- en productresultaten.

- Momenteel is de evaluatie in een aantal vakken en/of studierichtingen nog erg traditioneel opgevat en verloopt ze nog op een heel conventionele wijze. De vorm van evaluatie (proefwerken, permanente of gespreide evaluatie) is samengesteld uit taken, toetsen en proefwerken waarvan de aard, inhoud en frequentie sterk vakgroep- en/of leraarafhankelijk zijn. De attitudebeoordeling is overwegend op algemene en vage criteria gebaseerd. In een aantal vakgroepen is nog geen concretisering gemaakt van de algemene attitudes naar de specificiteit op vakniveau. Wel worden er enkele afspraken gemaakt m.b.t. de puntenverdeling voor het evalueren van kennis en vaardigheden. Voor de praktijkvakken is er enige gelijkgerichtheid bij het gebruik van evaluatiedocumenten. Wat de vaardigheden betreft, ligt de nadruk op productevaluatie en komt procesevaluatie eerder beperkt aan bod. Er is een bescheiden aanzet tot het gebruik van zelfevaluatie.
- Ook voor de geïntegreerde proef (GIP) is men in een aantal studierichtingen nog steeds zoekende naar een passende geïntegreerde invulling en een juist evenwicht tussen proces- en productevaluatie.
- Het afstemmen van de evaluatie op de leerplandoelen verloopt nog erg leraargebonden. Voor sommige vakken is de evaluatie meer gericht op het leerboek dan op het leerplan.
- Er zijn al initiatieven genomen om de evaluatie te actualiseren; zo is er vanuit externe werkgroepen (soms leraargebonden) een input m.b.t. andere evaluatievormen zoals peerevaluatie. Positieve ervaringen in dit verband worden nog te weinig gemultipliseerd. Een beleidsmatig aangestuurd proces rond innoverende evaluatie op vakniveau moet nog worden opgestart. Momenteel is er nog niet voldoende draagkracht aanwezig om via een concreet nascholingbeleid innoverende evaluatiestrategieën te implementeren.
- De school / de vakgroepen zijn er nog niet toe gekomen om systematisch hun eigen onderwijskundig handelen in vraag te stellen en de resultaten van de evaluatie - met inbegrip van de attestering - te spiegelen aan interne en externe verwachtingen, zoals het vervolg van de schoolloopbaan, de slaagkansen in het hoger onderwijs, tewerkstelling.

7 STERKTES EN ZWAKTES

7.1 Relevante aspecten waarin de school goed is

- De zorgbreedte.
- Het bieden van kansen aan leerlingen.
- De aandacht voor orde en discipline.
- Het participatief beleid.
- De beleidsmatige aansturing.
- De betrokkenheid van het personeel.
- De vakbekwaamheid van de meeste personeelsleden.

7.2 Relevante aspecten die de school kan verbeteren

- De afstemming van de onderwijsorganisatie op de beschikbaarheid van de infrastructuur en de uitrusting als ondersteuning voor het onderwijsleerproces.
- De opvolging van de kwaliteit van de vakgroepwerking.
- De implementatie en multiplicatie van de deskundigheidsbevordering.
- De leerplangerichtheid van de leerlingenevaluatie.
- Het bewerkstelligen van transfer van voorbeelden van goede praktijk.
- De aandacht voor zelfevaluatie.

7.3 Relevante aspecten die de school moet verbeteren

Leerplanrealisatie

- De leerplanrealisatie voor humane wetenschappen in ASO II.
- De leerplanrealisatie Basismechanica BSO II en Werktuigmachines BSO III

Veiligheid en bewoonbaarheid

- Het indienststellingsbeleid gekoppeld aan risicoanalyses van de oudere machines onder meer in de werkplaatsen mechanica en lassen.
- De veiligheid van het machinepark in Basismechanica BSO II en Werktuigmachines BSO III

8 ADVIES

In uitvoering van het Decreet van 17 juli 1991, inzonderheid het artikel 5, alsmede in uitvoering van het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de wijze waarop sommige bevoegdheden van de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap worden uitgevoerd van 2 februari 1999, artikel 10:

is het advies voor erkenning en financiering **GUNSTIG BEPERKT TOT HET SCHOOLJAAR 2011-2012.**

46391 - K.A. te Schoten

Voltijds secundair onderwijs

Veiligheid	X	Omwille van
Organisatie van het welzijnsbeleid	x	het aankoop- en indienststellingsbeleid
Bewoonbaarheid		
Veiligheid van de leer- en werkomgeving	x	werkplaatsen mechanica en lassen
Hygiëne, gezondheid en milieuzorg		
Regelgeving		
VOET / VOOD		

Aanbod per graad, onderwijsvorm, studiegebied en studierichting				Basis- vorming	Keuze/ Specifiek gedeelte
1e graad			A		
1e graad			B		
1e graad			Elektriciteit - Metaal		
1e graad			Grieks-Latijn		
1e graad			Haarzorg - Verzorging-voeding		
1e graad			Handel		
1e graad			Hout - Metaal		
1e graad			Industriële wetenschappen		
1e graad			Kantoor en verkoop - Verzorging-voeding		
1e graad			Latijn		
1e graad			Moderne wetenschappen		
2e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Economie		
2e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Humane wetenschappen		
2e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Latijn		
2e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Wetenschappen		
2e graad	BSO	Handel	Kantoor		
2e graad	BSO	Handel	Verkoop		
2e graad	BSO	Hout	Hout		

x

Aanbod per graad, onderwijsvorm, studiegebied en studierichting				Basis- vorming	Keuze/ Specifiek gedeelte
2e graad	BSO	Lichaamsverzorging	Haarzorg		
2e graad	BSO	Mechanica-elektriciteit	Basismechanica		x
2e graad	BSO	Mechanica-elektriciteit	Elektrische installaties		
2e graad	TSO	Handel	Handel		
2e graad	TSO	Lichaamsverzorging	Bio-esthetiek		
2e graad	TSO	Mechanica-elektriciteit	Elektriciteit-elektronica		
2e graad	TSO	Mechanica-elektriciteit	Industriële wetenschappen		
2e graad	TSO	Toerisme	Toerisme		
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Economie-moderne talen		
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Economie-wiskunde		
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Humane wetenschappen		
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Latijn-moderne talen		
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Latijn-wetenschappen		
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Latijn-wiskunde		
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Moderne talen-wetenschappen		
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Wetenschappen-wiskunde		
3e graad	BSO	Handel	Kantoor		
3e graad	BSO	Handel	Verkoop		
3e graad	BSO	Hout	Houtbewerking		
3e graad	BSO	Lichaamsverzorging	Haarzorg		
3e graad	BSO	Mechanica-elektriciteit	Elektrische installaties		
3e graad	BSO	Mechanica-elektriciteit	Werktuigmachines		x
3e graad	BSO		Naamloos leerjaar		
3e graad	TSO	Handel	Handel		
3e graad	TSO	Handel	Informaticabeheer		
3e graad	TSO	Lichaamsverzorging	Esthetische lichaamsverzorging		
3e graad	TSO	Lichaamsverzorging	Schoonheidsverzorging		
3e graad	TSO	Mechanica-elektriciteit	Elektriciteit-elektronica		
3e graad	TSO	Toerisme	Toerisme		

9 REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet vanaf **1 september 2011** kunnen aantonen dat alle tekorten werden weggewerkt.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Hubert VAN TENDELOO

Datum van verzending aan de directie en de inrichtende macht:

Voor kennisname

De directie/de inrichtende macht

Ilse DE BAST